



*Fakultet*  
ZA MENADŽMENT  
HERCEG NOVI

# ČASOPIS STUDENATA FAKULTETA ZA MENADŽMENT

## MENADŽER

**DEKAN DOC.DR IRENA  
BILAFER**

Očekujemo veće interesovanje  
studenata

**STUDENTI FMHN USPJEŠNI  
SPORTISTI**

Marko Grković i Vlado Popadić

**DOGAĐAJI NA  
FAKULTETU ZA  
MENADŽMENT  
STUDIJSKE 2018/19**

Saradnja PVK Jadran Carine i  
FMHN, Saradnja KK  
"Primorje" i FMHN, Gostujuća  
predavanja, Svečana dodjela  
diploma

**ŽANA ZEKOVIĆ HR  
MENADŽER HOTELA  
REGENT PORTO  
MONTENEGERO ZA  
ČASOPIS "MENADŽER"**

Očekujem da ćemo udruženim  
snagama uspjeti da animiramo  
što veći broj studenata za rad  
u hotelu





*Poštovani čitaoci,*

Pred vama je prvi broj časopisa studenata Fakulteta za menadžment Herceg Novi. Časopis je namijenjen prije svega studentima Fakulteta, nastavnom osoblju, ali i svim zainteresovanim čitaocima. U izradi časopisa učestvovali su studenti koji nisu školovani novinari niti reporteri, ali su iskazali dobru volju, i uložili ogromnu energiju i entuzijazam da strpljivo koncipiraju intervjue i priloge. Želim da se zahvalim članovima Parlamenta na zajedničkoj ideji i podršci, kao i svim studentima koji su učestvovali u izradi časopisa. Nadam se da ćete uživati čitajući ovaj, kao i svaki naredni broj.

Predsjednik Studentskog parlamenta

*Danijela Komnenović*

# SADRŽAJ

- 3 **IZABRANI NOVI ČLANOVI  
STUDENTSKOG PARLAMENTA**
- 4 **INTERVJU: DEKAN FAKULTETA  
DOC.DR IRENA BILAFER**
- 6 **AKTUELNO NA FAKULTETU**  
Centar za strane jezike, Centar za informatiku i Centar za turizam
- 8 **AKTIVNOSTI STUDENTSKOG  
PARLAMENTA**  
Izleti, studentske proslave, humanitarna akcija
- 10 **INTERVJU: PRODEKAN PROF.DR  
IVO ŽUPANOVIĆ**
- 12 **PUTEVIMA VINA**  
Menadžer restorana "Forest" i somalijer Rajko Radulović za časopis govori o čarima vina i projektu **villagewineries**
- 14 **STUDENTI FMHN USPJEŠNI  
SPORTISTI**  
Marko Grković, Vlado Popadić
- 17 **INTERVJU: DOC.DR VASILIJE  
KOSTIĆ**
- 19 **DOGADAŽI NA FAKULTETU  
STUDIJSKE 2018/19**  
Svečana dodjela diploma, Saradnja PVK Jadran i FMHN, Saradnja KK "Primorje" i FMHN, Gostujuća predavanja (Rajko Uskoković, Krešimir Dvorski i Nikola Milić)
- 23 **INTERVJU SA HR MENADŽEROM  
HOTELA REGENT PORTO  
MONTENEGRO: ŽANA ŽEKOVIĆ**
- 26 **STUDENTI FMHN U AMERICI**  
Work and Travel program
- 27 **STUDENTSKA PRAKSA - UPRAVA  
CARINA - DEBELI BRIJEG**  
Iskustvo studenta Ivane Mikić
- 28 **STUDENTI FMHN POSJETILI  
SAJAM U BUDVI**
- 29 **ALUMNI**



## IZABRANI NOVI ČLANOVI STUDENTSKOG PARLAMENTA

---

Studijske 2018/19 godine su glasanjem studenata izabrani novi članovi Studentskog parlamenta. Tijela Studentskog parlamenta su:

- Predsjednik
- Studentski povjerenik na Fakultetu
- Studentska vijeća godina
- Studentski povjerenik vijeća godine

Za predsjednika Parlamenta je izabrana **Danijela Komnenović, V godina**, po automatizmu je i član Upravnog odbora Fakulteta, a njene obaveze precizirane su Statutom.

Studentski povjerenik na Fakultetu je **Aleksandra Simić, III godina**, po automatizmu je i član Vijeća Fakulteta, a njene obaveze precizirane su Statutom.

Član Studentskog parlamenta, **Bojana Klisura, II god**, nadležna je za saradnju sa studentskim domovima i studentskim organizacijama.

Član Studentskog parlamenta, **Siniša Tomašević, IV godina**, nadležan je za međunarodnu saradnju i razmjenu studenata.

Član Studentskog parlamenta, **Nataša Matijašević, I godina**, nadležna je za koordinaciju rada studentskih vijeća godine i saradnju sa studentskim organizacijama koje djeluju na Fakultetu.

**Pripremila  
Danijela Komnenović**

# INTERVJU SA DEKANOM DOC. DR IRENOM BILAFER

*Dekan Fakulteta za menadžment doc.dr Irena Bilafer, dugogodišnji profesor engleskog jezika na istoimenom Fakultetu, govorila je za studentski časopis o svojoj profesorskoj karijeri, o tome kako je Fakultet za menadžment napredovao i šta studenti mogu očekivati u narednom periodu.*

**Kako ste se odlučili za profesorsku karijeru i kada bi ponovo birali zanimanje da li biste izabrali zanimanje prosvetnog radnika?**

Imala sam veliku sreću, mada kada razmišljam o tome čini mi se da me je svaki korak u životu, vodio ka ovome, od osnovne škole, preko gimnazije i odabira fakulteta. Ipak, prvi susret sa učionicom, u svojstvu profesora, nije bio ni malo jednostavan i lak, a o prvim predavanjima koja sam održala na fakultetu kao saradnik u nastavi, da i ne govorim. Ipak, energija učionice me je potpuno osvojila i da biram sada, birala bih isto.

**Profesor ste engleskog jezika, koliko dugo predajete na Fakultetu za menadžment i kakvo je Vaše iskustvo sa studentima?**

Na Fakultetu za menadžment sam od 2010. godine. Moram priznati da su prva predavanja bila pomalo traumatično iskustvo - imala sam ogromnu tremu i, iskreno, sumnjala sam da li sam tome dorasla. Studenti su mi pomogli da te strahove i nedoumice riješim, i vrlo brzo za mene više nije bilo dileme: bila sam sigurna da je to posao koji želim da radim, pa sam ubrzo upisala i prve pa nedugo zatim i druge doktorske studije. Rad sa studentima, koji su mahom kreativni i divni mladi ljudi je neprocjenljivo iskustvo kojeg se nisam željela odreći tek tako.

“**Očekujemo veće interesovanje studenata**”



**Od juna 2018. godine, dekan ste Fakulteta za menadžment, recite nam šta je to što naš Fakultet danas jeste i koliko se promijenio od kada ste na funkciji dekana?**

Od svojih početaka Fakultet za menadžment je bio poseban i drugačiji u odnosu na sve druge, bilo privatne bilo državne fakultete. Na našem Fakultetu se oduvijek posebna pažnja pridavala odnosima sa studentima - i upravo je to ono što je mene zadržalo u ovom poslu. Akademski kadar koji pruža nesebičnu podršku i daje vjetar u leđa studentima samo je jedna od prednosti našeg Fakulteta. Osim toga, Fakultet odlikuje i odlična saradnja akademske zajednice i privrede, od koje, nadam se, studenti imaju najveću korist. Za mene lično, upravo je ta veza akademskog svijeta i privrede izuzetno važna, i nešto je što naš Fakultet odvađa od ostalih.

### ***Kako vidite Fakultet u budućnosti i koji su Vaši krajnji ciljevi kada je u pitanju imidž Fakulteta?***

Fakultet za menadžment je ime koji dijelimo svi na isti način - mi koji radimo ovdje i vi, koji to ime, nakon završetka fakulteta nosite sa sobom. Zato je na vama, dragi studenti, velika odgovornost za sliku o njemu, sliku koja će vas pratiti kroz čitavu karijeru. Mi ćemo se odavde truditi da se naš brend razvija i podrži uspjesima i kvalitetom, da ga ponosno nosite i da budete ponosni što ste završili upravo ovaj fakultet.

### ***Koje novine su uvedene na Fakultetu?***

Novine su brojne. Prije svega, na Fakultetu su otvoreni Centar za informatiku, Centar za strane jezike kao i Centar za turizam, pa je sada naš Fakultet otvoren i za građanstvo kroz niz specijalizovanih kurseva. Kao rukovodilac Centra za strane jezike, istakla bih da isti nudi kurseve engleskog, ruskog, njemačkog, španskog, italijanskog, pa i kurseve crnogorskog jezika za strance. Odziv građana za sve ove kurseve je solidan, ali uvijek može biti i bolji.

### ***Možemo li da očekujemo još neko takmičenje na Fakultetu poput prošlogodišnjeg "Marketing Challenge"-a?***

Svakako. Osim što se nadamo da će Marketing Challenge, na kojem su prošle godine osim naših studenata učestvovali i učenici JU SMŠ «Ivan Goran Kovačić», postati tradicija u planu nam je i «Case Study Challenge» kao i niz radionica koje planiramo da organizujemo u toku ljetnjeg semestra ove studijske godine.

### ***Da li postoji neki projekat naših studenata na koji ste posebno ponosni?***

Izuzetno sam ponosna na sve projekte na kojima naši studenti rade, pa ne bih isticala ni jedan posebno. Pomenula bih samo možda posljednju akciju u organizaciji Studentskog parlamenta prilikom koje su sakupljeni školski pribor i torbe za štice Dječijeg doma Mladost u Bijeloj, kada je odziv velikog broja studenata pokazao koliko su, osim što su dobri studenti, i odlični ljudi koji su spremni nesebično da dijele sa onima kojima je to najpotrebnije.

### ***Kakav odnos imate sa studentima, da li ste strogi, popustljivi ili principijelni?***

Na prvi mah se možda činim stroga, međutim vrlo brzo me upoznaju i shvate da sam zapravo samo principijelna, čemu se trudim da i njih naučim.

### ***Da li ste možda imali neprijatnih situacija sa studentima?***

Uvijek sam se trudila da uz to što sam principijelna budem i korektna, i zaista nikada nisam uradila ništa što bi išlo na štetu studenata. Oni su to prepoznali, tako da do sada, na sreću, nisam imala neprijatnih situacija.

### ***Za kraj, šta biste kao roditelj i profesor poručili budućim studentima?***

Budućim studentima bih poručila da je temelj jako važan a da odličan temelj za buduću uspješnu karijeru mogu izgraditi upravo ovdje, na Fakultetu za menadžment. Sadašnjim studentima, mojim dragim kolegama, bih poručila da budu i ostanu dobri ljudi, da pomažu i daju - vratiće se sigurno, a da za profesionalni uspjeh ne brinem jer su u dobrim rukama. Vjerujte u sebe, kao što mi vjerujemo u vas!

***Pripremila  
Danijela Komnenović***

## ▼ CENTAR ZA STRANE JEZIKE

Centar za strane jezike organizuje opšte i specijalizovane kurseve jezika.

Opšti kursevi jezika obuhvataju:

- \* **Engleski jezik**
- \* **Ruski jezik**
- \* **Njemački jezik**
- \* **Italijanski jezik**
- \* **Španski jezik**
- \* **Norveški jezik**
- \* **Crnogorski jezik za strance**

Specijalizovani kursevi jezika obuhvataju:

- \* **Opšti poslovni engleski jezik**
- \* **Poslovni engleski jezik u turizmu**

Nakon završenog kursa polaznici dobijaju sertifikat Centra za strane jezike. Detaljnije se možete informisati na sledećem linku:

<https://www.fm-hn.com/kursevi/centar-za-strane-jezike/>



## ▼ INSTITUT KONFUCIJE - KINESKI JEZIK

Institut Konfucije na Univerzitetu Crne Gore organizuje besplatne kurseve kineskog jezika u Herceg Novom na Fakultetu za menadžment.

Kurs traje šest mjeseci (tri mjeseca u zimskom i tri mjeseca u ljetnjem semestru), nakon toga polaznici imaju mogućnost da polažu nacionalne standardizovane testove kineskog jezika - HSK, isti se ocjenjuju u Peking, odsjeku u Ministarstvu prosvjete - Hanban, i priznati su širom svijeta.

Detaljnije se možete informisati na sledećem linku:

<https://www.fm-hn.com/kursevi/centar-za-strane-jezike/institut-konfucije-kineski-jezik/>

**Pripremila  
Ivana Vlahović**

## ▼ CENTAR ZA INFORMATIKU

Centar za informatiku vrši obuku polaznika putem kurseva različitih nivoa, sve u zavisnosti od nivoa znanja polaznika. U nastavku vam predstavljamo nivoe kurseva:

- \* **Osnovni informatički kursevi** (ECDL - European Computer Driving License)
- \* **Poslovni kursevi** (Kurs za početnike - Word, Excel, Power Point, Outlook, Internet)
- \* **CAD-CAM kursevi** (AutoCad - osnovni i napredni nivo)
- \* **Kursevi programiranja** (C++ i Java - osnovni i napredni nivo)

Nakon završenog kursa polaznici dobijaju sertifikat Centra za informatiku. Detaljnije se možete informisati na sledećem linku:  
<https://www.fmhn.com/kursevi/centar-za-informatiku/>



## ▼ CENTAR ZA TURIZAM

Kursevi Centra za turizam nastoje da pruže praktična znanja zaposlenim u turističkoj privredi i turističkim organizacijama. Vršice se obuka polaznika kroz sledeće kurseve:

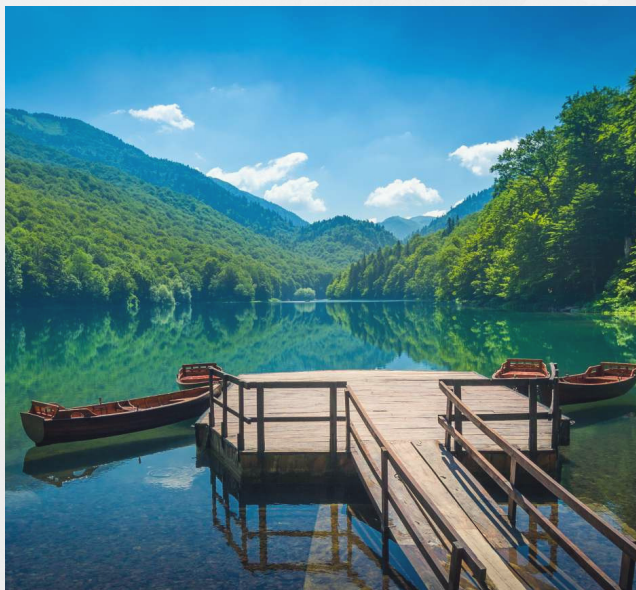
- \* **Yield menadžment u turizmu**
- \* **Benchmarking u turizmu**
- \* **Finansije i investicione analize u turizmu**
- \* **Konsultantske usluge u domenu strategija i razvojnih projekata u turizmu.**

Nakon završenog kursa polaznici dobijaju sertifikat Centra za turizam. Detaljnije se možete informisati na sledećem linku:  
<https://www.fm-hn.com/kursevi/centar-za-turizam/>

**Pripremio  
Miloš Gulan**



# AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA



## STUDENTSKI IZLET

Jedna od omiljenih vannastavnih aktivnosti studenata jeste ekskurzija. Ovoga puta u organizaciji Studentskog parlamenta Fakulteta za menadžment, 04. novembra 2018. godine, zajedno sa profesorima obišli smo Nacionalni park Biogradsku goru, kao i Manastir Moraču.

Zabava, smijeh, radost i druženje su ključne riječi koje opisuju našu posjetu prašumi, jednu od dvije najveće u Evropi i manastiru Morači, jednog od najmonumentalnijih srpskih srednjovjekovnih spomenika Crne Gore. Mogu reći da smo toga dana uživali u ljepotama Crne Gore ali i u druženju, jer ipak lijepa druženja se nikada ne zaboravljaju.

## STUDENTSKA PROSLAVA

Ono što studenti pored putovanja vole, svakako jesu žurke. Studentski parlament je organizovao proslavu povodom dana dodjele diploma, 09. novembra 2018. godine.

Diplomirani studenti osnovnih i postdiplomskih studija zajedno sa ostalim studentima i profesorima su proslavili svoje diplome.

Za dobar provodom je bio zadužen bend iz Herceg Novog, a takođe smo imali i svečanu večeru. Ono što mogu reći svakako jeste da dobre atmosfere i provoda nije manjkalo.



## HUMANITARNA AKCIJA

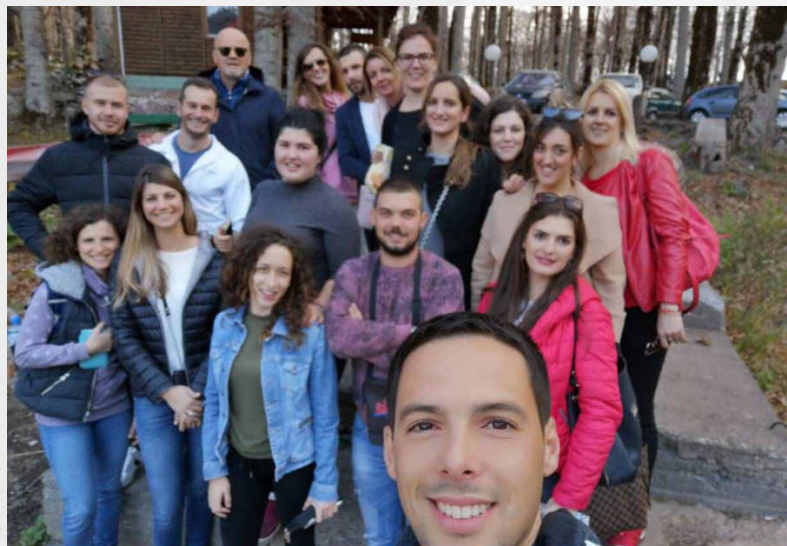
Dječiji dom "Mladost" iz Bijele već godinama organizuje "Dan otvorenih vrata Doma" 21. decembra. Studenti Fakulteta za menadžment su se pod okriljem Studentskog parlamenta vrlo rado odazvali humanitarnoj akciji i tom prilikom mališanima poklonili školski pribor i torbe.

Istakli su da su neizmjereno zahvalni jer su mogli da izmame osmijehe i barem dijelom uljepšaju djeci dan. Stoga se nadamo da će ovo postati tradicija studenata i da će uvijek nastojati da organizuju i odazovu se ovakvim akcijama.



*Pripremila  
Aleksandra Simić*

# AKTIVNOSTI STUDENTSKOG PARLAMENTA





*Prof. dr. Ivo Županović:  
"Potrebna su praktična znanja turističkoj privredi"*

*Turizmolog, menadžer, konsultant, profesor i prodekan na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom prof. dr Ivo Županović, za studentski časopis "Menadžer" govorio je o svojoj sportskoj i profesionalnoj karijeri i novinama koje očekuju studente i buduće bruceše na našem Fakultetu.*

***Poznato je da ste bili uspješan vaterpolista. Kako se ta karijera završila, a otvorila put novoj?***

Prvenstveno želio bih da pohvalim Studentski parlament i predsjednicu istog, koleginicu Komnenović kada je u pitanju ideja o formiranju studentskog časopisa i mislim da je to izuzetan iskorak.

Vaterpolo karijeru sam prekinuo nakon završetka studija, a nakon greške ljekara pri operaciji slijepog crijeva, koja se umalo završila kobno. Karijeru sam počeo u Primorcu, tu debitovao u prvom timu sa nepunih šesnaest godina, a potom sam odlaskom na studijama Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu nastavio karijeru u Partizanu, gdje sam proveo četiri godine. Generalni direktor VK Primorac sam postao sticajem okolnosti, sa nepunih 27 godina, i moram da priznam da je to bilo dosta neočekivano, prvenstveno zbog činjenice da dojučerašnjim saigračima treba da budete nadređeni. U tom trenutku sam bio i potpredsjednik Vaterpolo saveza Crne Gore, što je iziskivalo i kooperaciju sa drugim klubovima, prevashodno sa PVK Jadran iz Herceg Novog.

Što se tiče dalje edukacije i usavršavanja, bio sam svjestan da ću ići u tom pravcu, jer sam već tada nastavio postdiplomske studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

***Da li je ideja o sklapanju ugovora i saradnje PVK "Jadran" i FMHN proistekla upravo iz Vašeg ličnog iskustva?***

Pa moram da priznam da jeste, ali i kao kontinuitet korektne saradnje sa upravom Jadrana dok sam bio direktor Primorca i potpredsjednik Vaterpolo saveza Crne Gore. Mislim da je naš Fakultet ovdje prepoznao značaj društvene odgovornosti na nivou lokalne zajednice, dok je uprava Jadrana spoznala značaj školovanja sportista u okviru matičnog odredišta.

**Šta je cilj programa ili treninga Centra za turizam, koji je osnovan pri Fakultetu za menadžment, ko sve može da prisustvuje ovom programu i koliko će programi biti korisni za polaznike ?**

Moja ideja je da se navedenim kursevima pruže praktična znanja zaposlenim u turističkoj privredi i turističkim organizacijama, ona znanja i vještine koje se tiču uske verziranosti u turističkoj industriji, a koji se tiču onih alata i tehnika koji im pružaju veću efektivnost i efikasnost u upravljanju. Tu prije svega mislim na yield menadžment, odnosno upravljanje jediničnim profitom u turizmu i benchmarking u smislu komparacije destinacija i privrednih subjekata u smislu mjerenja trenutne konkurentnosti na turističkom tržištu. Centar će pružati i konsultantske usluge kada su turistički projekti u pitanju. U tom kontekstu, naš glavni target su zaposleni u turizmu, koji žele da unaprijede svoje performanse u ovom dijelu, ali i nezaposleni koji žele da razviju karijeru u ovoj oblasti. Treba reći da su ove tehnike neizbježne pri operativnom i strateškom upravljanju u turizmu.

**Koliko je danas menadžment u sportu važan ?**

Kada je u pitanju menadžment u sportu, mislim da u Crnoj Gori u visokom obrazovanju postoji ogroman prostor kada je u pitanju razvoj ovog programa. Naime, sportisti po završetku karijere nemaju baš najbolju predodžbu kojom djelatnošću bi se bavili. Smatram da ih treba stimulisati da ostanu u sportu, ali na pravilan način, uz adekvatnu edukaciju. Mišljenja sam da naš Fakultet ima sve preduslove da u narednom periodu razvije usmjerenje koje bi opserviralo menadžment u sportu i sve njegove aspekte, od organizacije sportskih klubova, menadžmenta sportskih objekata, upravljanja ljudskim resursima, itd..

**Kako će se popusti na školarinu i prilagođeniji rasporedi odraziti na interesovanje studenata i budućih bruceša i koliko će oni time prepoznati da uspeh mogu osim u sportu ostvariti i u menadžmentu?**

Mislim da je Fakultet za menadžment time jasno stimulisao edukaciju sportista, a u budućnosti ćemo i na master studijama imati izborni predmet menadžment u sportu, tako da će im to biti dodatni stimulans.

**Postali ste fakultetski profesor vrlo mladi, a danas Vas studenti ocenjuju kao jednog od strožijih profesora.**

**Kako Vi vidite sebe?**

Pa ja sam se od starta svoje profesorske karijere, još prije 13 godina, trudio da postavim određene kriterijume i trudim se da se njih držim. Uzor su mi bili moji profesori sa Ekonomskog fakulteta u Beogradu, koji su bili i kvalitetni ljudi i kvalitetni predavači. Izdvojio bih prof.dr Vladislava Đolevića, prof.dr Stipeta Lovretu, prof .dr Krunoslava Čačića i pokojnog prof.dr Ognjena Bakića. Ne bih rekao da sam strog profesor, već samo pravičan. Siguran sam da studenti to znaju da evaluiraju na pravi način, o čemu svjedoči činjenica da sam preko 100 puta bio mentor na ovom fakultetu.

**Koliko ste zadovoljni uspjehom naših studenata, sa pozicije prodekana i profesora na našem Fakultetu?**

Svoje studente uvijek stimulišem da možemo bolje, i da smo tu na zajedničkom zadatku, sa međusobnim respektom i povjerenjem. Uživam da radim sa studentima, od njih ponekad dobijem vrlo korisne ideje koje zajednički razmatramo.

**Možete li nam, za kraj, ispričati neku anegdotu sa predavanja?**

Pa mogao bih više njih, jer gotovo sa svakog predavanja ima poneka anegdota, ali bih ipak to prepustio našim dragim studentima.

**Pripremila  
Milica Jelesijević**



# PUTEVIMA VINA

***Diplomirani student osnovnih studija Fakulteta za menadžment Herceg Novi, studijskog smjera Turizam i hotelijerstvo, Rajko Radulović, nagrađivani menadžer restorana Forest i somalijer, govorio je za naš časopis o čarima vinarija Crne Gore i projektu koji je pokrenuo.***

Kako se već dugo bavim turizmom i ugostiteljstvom upoznat sam sa činjenicom da je Crna Gora bogata potencijalom za vinski turizam koji se može podići na viši nivo i objediniti ponuda crnogorskih vinarija na ujedinen, savremen način, čime bi se svakako i njima pomoglo da se efikasnije predstavljaju na tržištu i otvore svoja vrata svim vinoljupcima iz zemlje i inostranstva.

Tako sam nakon 4 mjeseca terenskog rada, a sve ukupno nakon pola godine pokrenuo sajt **[www.villagewineries.me](http://www.villagewineries.me)**

Tragajući za podacima o počecima vinogradarstva u Crnoj Gori otkrio sam da se ono ozbiljnije razvija prvo na prostorima Kotora i Tivta u 14. vijeku, a kasnije u Rijeci Crnojevića, Drušićima, Brajčićima, Berima, Godinju i dr. u 15. vijeku. Priča se nastavlja potvrdom kvaliteta crmničkog vina 1905. godine u Londonu, osnivanjem Crmničke vinogradarske zadruge u Virpazaru, do 1970-te godine kada je na Ćemovskom polju podignut vinograd i do 1982. godine zasađeno 11 miliona čokota vinove loze što danas omogućava da su Plantaže lider u regionu u ovoj djelatnosti. Tragajući dalje otkrio sam da širom Crne Gore postoji jedan broj ljudi koji poštujući tradiciju svojih predaka, nastavljaju da gaje vinovu lozu i proizvode veoma kvalitetna vina. Porodične vinarije Crne Gore se nalaze na pristupačnim, osamljenim i mističnim mjestima, koja u skladu sa prirodom, pružaju mogućnost da u inače idealnim klimatskim uslovima, vina iz ovih vinarija imaju vrhunski kvalitet.

Ohrabren činjenicom da Crna Gora svakodnevno otvara nove perspektive svog razvoja među kojima posebno mjesto zauzima turizam, odlučio sam da upoznam sve vlasnike tih „malih“ porodičnih vinarija u Crnoj Gori, da upoznam njihove napore i neprekidni rad, da spoznam njihovu ljubav prema svakom zrnju grožđa, svakoj kapi vina. Posebnu ljubav koja dokazuje da je u „vinu istina“. Koristeći mogućnost trenutnog prenosa informacija u slici, tekstu, zvuku odnosno mogućnosti savremenih informacionih tehnologija predložio sam tim čestitim domaćinima da njihove vinarije promovišem putem društvenih mreža. Predlažući im da promovišem porodične vinarije i njihove proizvode učinio sam da oni budu svakodnevno dostupni nama koji smo tu ili u okruženju, ali i učiteljici iz Pekinga, doktoru iz Vašingtona, planinaru iz Danske, inženjeru iz Minhena. Tačnije, dostupni svim ljudima dobre volje, sa svih strana svijeta, koji su, ili će posjetiti Crnu Goru i to možda baš zbog tih „malih“ porodičnih vinarija.

Nazdravljajući čašom sa čarobnim ukusima vina koje smo imali priliku probati, nastavljamo zajednički sa našom misijom istine o vinu i ljudima, o jednoj maloj zemlji sa nevjerovatnim mogućnostima. U to ime pozivam sve svoje kolege da pogledaju sajt o kome sam pisao, kao i da ako budu u prilici posjete vinarije i lično se uvjere u kvalitet vina.

***Pripremio  
Rajko Radulović***

# PUTEVIMA VINA



## VILLAGE WINERIES



*Onaj koji odustaje nikada ne pobjeđuje, onaj koji pobjeđuje nikada ne odustaje.*

*Norman Vincent Peale*

Ono što pravi razliku među ljudima jeste upornost, koja im je neophodni fluid, ali i želja da se izdignu iznad prosječnosti i ostalima budu primjer da čovjek može uvijek više nego što misli, da mora bolje jer toliko svako od nas duguje čovječanstvu.

Naše kolege **Marko Grković**, student prve godine osnovnih studija, košarkaš KK „Primorje“ i kolega **Vlado Popadić**, student postdiplomskih specijalističkih studija Fakulteta za menadžment u Herceg Novom, vaterpolista PVK „Jadran Carine“, izašli su nam u susret i podijelili sa nama svoja iskustva kao studenta ali i sportiste. Sa imidžom "dobrih momaka iz kraja" uvijek vedri, nasmijani i ljubazni produžili su korak sa sporta na studiranje.



Marko Grgović



Vlado Popadić

**Studenti ste prve i četvrte godine, zašto ste se odlučili za Fakultet za menadžment?**

**Marko:** Za ovaj Fakultet sam se odlučio zato što je za aktivnog sportistu teško da uskladi sve obaveze, a ovaj Fakultet to omogućava i izlazi u susret nama sportistima.

**Vlado:** Za Fakultet za menadžment sam se najviše odlučio zbog blizine i pristupačnosti u odnosu na mjesto stanovanja, ali i zbog toga što sam htio znanje ekonomskih predmeta da nadogradim u odnosu na srednju školu.

**Da li je moguće postići uspjeh na više frontova i kako vam to polazi za rukom?**

**Marko:** Ako imate podršku roditelja, rodbine i prijatelja onda se može postići i uspjeh na drugim frontovima. Kako sam već rekao, to je stvar ubjeđenja. Ni sad mi nije teško da uskladim trening sa drugim obavezama

**Vlado:** Siguran sam da je uspjeh moguć na više frontova uz jedno veliko odricanje, kao i vrijedan i predan rad onome čime se čovjek bavi i za čime teži, a to je postizanje nekih većih ciljeva.

# STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT USPJEŠNI SPORTISTI

**Šta znači biti profesionalni sportista, na koja sve odricanja čovjek mora biti spreman da bi ostvario uspjeh u sportu ?**

**Marko:** Navešću vam nekoliko primjera. Igrao sam u Španiji i tako propustio razna slavlja, ekskurzije, maturu i sve što jedan tinejdžer treba da prođe, ali to je cijena profesionalizma i bio sam na to spreman još od svoje šesnaeste godine. Takođe sam i ljeta provodio na pripremama reprezentacije i na evropskim prvenstvima. To je cijena koja se isplati kada se radujete svakoj dobijenoj utakmici.

**Vlado:** Svakako da čovjek treba da se žrtvuje zarad nekih stvari. Mogu reći da sam propustio dosta porodičnih slavlja, okupljanja, rođendana, ali sam na to bio spreman od kada sam odlučio da postanem profesionalni sportista i to je ono čega se svaki predani sportista mora odreći.



**Marko Grgović**

**Koliku za tebe težinu, u sportu ali i životu, ima riječ neuspjeh ?**

**Marko:** Trudim se da u svim slučajevima neuspjeha što prije to psihološki prebrodim tako što ću već na sledećim mečevima biti bolji. Samim tim to prenosim i na život uopšte.

**Vlado:** Neuspjeh je širok pojam i sve zavisi šta pojedinac podrazumijeva pod neuspjehom. Svi ljudi su različiti na svoj način, tako da i ciljevi nisu isti, a samim tim i neuspjeh.

**Kolika je i kakva uloga sporta u odrastanju ali i životima mladih ljudi ?**

**Marko:** Sport po mom mišljenju ima izuzetan značaj u odrastanju. Kao član reprezentacije posjetio sam desetak zemalja. Zna se da sport podrazumijeva zdrav način života, baš zbog toga je bitan u životima mladih.

**Vlado:** Po meni bavljenje sportom igra značajnu ulogu u odrastanju jer se mladi razvijaju i psihički i fizički na pravi način. Postanu socijalniji ali i dosta toga nauče uz vršnjake, a samim tim nerijetko stižu prijatelje za cijeli život, za koje znaju da se mogu osloniti kako u sportu tako i u privatnom životu.



**Vlado Popadić**

**Šta smatraš svojim najvećim uspjehom do sada ?**

**Marko:** To što sam tri godine igrao za reprezentaciju i predstavljao svoju zemlju na evropskim takmičenjima.

**Vlado:** Bilo ih je dosta kako u privatnom tako i na sportskom planu, privatno možda profesionalno baljenje sportom i paralelno studiranje a kasnije i diplomiranje, sportski osvajanje zlatne medalje sa juniorskom reprezentacijom na evropskom prvenstvu i igranje za A reprezentaciju.



# STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT USPJEŠNI SPORTISTI

**Da li imate neku motivacionu poruku za naše studente ?**

**Marko:** Nikada ne odustajte pred prvim neuspjehom. Savladajte to pozitivnim mislima i krenite naprijed.

**Vlado:** Poruka bi bila da ne zapostave školu jer se znanje ne može kupiti i da se bave sportom ako ne profesionalno onda makar rekreativno, biće i to dovoljno.



Marko Grgović



Vlado Popadić

**Pripremila  
Nataša Matijašević**

# INTERVJU: DOC.DR VASILIJE KOSTIĆ

*Ekonomski analitičar, konsultant i profesor na Fakultetu za menadžment Herceg Novi, Vasilije Kostić, govorio je za studentski časopis o počecima svoje karijere, o samom radu na našem Fakultetu i iskustvu sa studentima*

**Studije ste završili na Ekononskom fakultetu u Podgorici, i stekli zvanje doktora nauka, možete li nam kratko opisati Vaše iskustvo tokom studija?**

Kad pitate profesore za njihove studije, obično su to odgovori o tome kako smo mi radili ozbiljno, ozbiljno učili (više nego vi danas, ovo je neizostavni dio) bili disciplinovani i odgovorni. Malo ćete čuti o onom drugom, a u suštini i naši studentski dani su prolazili slično vašim danas, ali bih ipak morao reći da je režim studija bio drugačiji – zahtjevniji u smislu prisutstva i drugog, a bio je i zahtjevniji jer mi nijesmo raspolagali sredstvima koja su vama danas dostupna. Jednostavno bilo je drugo vrijeme, ali sa sličnim događajima kao i danas. Glavnu razliku čini nivo tehničko-tehnološkog razvoja tada i danas, a ostalo je slično kao što svaka mladost liči jedna drugoj.

**Kako je izgledao početak Vaše karijere nakon studija i kako ste došli na ideju da osnujete svoju konsultantsku firmu i pružate konsultantske usluge u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem?**

Nakon studija nijesam dugo čekao posao. Zaposlio sam se u velikoj trgovačkoj firmi koja je bila značajan poslovni subjekat u svojoj djelatnosti. Relativno sam brzo napredovao tako da sam mlad postao direktor ili kako se to danas kaže generalni menadžer ili izvršni direktor. Osjećao sam da u privatnom poslu mogu da se ostvarim i zadovoljim lične potrebe pa sam krenuo tim putem. Bilo mi je jasno da će sve više ljudi ići tim putem i da će trebati znanja za tako nešto – za upravljanjem sopstvenim biznisom - pa sam to video kao tržišnu priliku i osnovao firmu za konsalting koju nažalost nijesam razvio kako sam planirao, ali funkcioniše.



**Gostovali ste u dosta emisija, i kao ekonomski analitičar davali mnogo izjava povodom ekonomije u Crnoj Gori, po Vašem mišljenju kakva je danas ekonomska situacija u našoj državi?**

Crnogorska ekonomija ima dosta problema ali bih rekao da ide u dobrom smjeru. Put od ekonomske zaostalosti do ekonomskog razvoja nije lagan i ne dešava se preko noći. Tri decenije nijesu dug period za to i ako za to vrijeme mladost prođe. Ipak, crnogorska ekonomija se dinamično mijenja kao i njen institucionalni ambijent što je od neobične važnosti za buduću kvalitet života u našoj zemlji i njen ukupni razvoj.

**Profesor ste na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom već dugi niz godina, kakvo je Vaše iskustvo u ovom dijelu?**

Ovo je jedno od poglavlja u mome životu koje mi čini zadovoljstvo jer mislim da sa vama – mladim ljudima - se može mnogo šta unaprijediti, promijeniti, uticati da vaši životi budu bolji jer vi ste budućnost. Mi ostali bi trebali da vam omogućimo da pozitivne promjene realizujete na opšte zadovoljstvo, a da potom vi budete generacijama koje dolaze pomoć i podrška kao što bi mi trebali biti vama.

### ***Koliko se promijenilo studiranje u odnosu kada ste Vi bili student?***

Kako sam već napomenuo. Bilo je zahtjevnije jer smo bili više ograničeni u tehničko-tehnološkom smislu – nije bilo ničega sličnog ovom nivou internet i komunikacione tehnologije. Nama je, na primjer, seminarski rad bio pravi izazov jer smo morali po ograničeni broj knjiga u biblioteku, pa ukoliko je to neko učinio prije vas bili ste u problemu. Morali ste se snalaziti, ali je to imalo i dobrih strana. Mi smo na taj način razvijali socijalne vještine, bili mobilni, preduzimljivi, što danas često nije slučaj. Kao što i sami znate, sve ima prednosti i nedostatke. Pitanje je samo da li želite “da platite ulaznicu” i istrajete.

### ***Prema riječima studenata, Vaša predavanja su veoma zanimljiva i poučna, osim same teorije prenosite im dosta primjera iz prakse, gdje im slikovito približite materiju, možete li nam objasniti kako to postižete?***

Ako su predavanja koja neko drži zanimljiva onda to može da se postigne, po mome mišljenju, na dva načina: jedan je ozbiljna priprema, a drugi je darovitost. Mnogo mi je drago da važi takvo mišljenje za moja predavanja jer se zaista trudim da predavanja budu interesantna. U mom slučaju se radi možda i o jednom i o drugom. Dar i priprema, mada mislim da osnovni razlog leži u tome što ja volim da zainteresujem studente jer je to jedini način da im valjano prenesete poruku – ono čemu želite da ih podučite.

### ***Da li smatrate da su studenti dovoljno uključeni u samu diskusiju tokom predavanja?***

Stepen uključenosti studenata u diskusiju bi morala biti prije svega odgovornost profesora, a potom i samih studenata, ali opet je to dobrim dijelom odgovornost profesora i zavisi od toga: kako predajete, da li motivišete studente na tako nešto, šta postavljate kao pitanja, kako to tretirate, čemu studenta u tom procesu izlažete i slično. Mislim da studenti uvijek mogu biti bolje i više uključeni u diskusiju, ali kao što rekoh, to zavisi i od njihovog nivoa interesovanja.

### ***Koji je Vaš "recept" za izvanrednu disciplinu studenata na Vašim predavanjima?***

Ja zaista nemam problema sa disciplinom studenata u smislu o kome govorite i mislim da to govori i o meni i o studentima odnosno da ako stvari postavimo principijeno i na korektnoj osnovi onda to svi poštujemo. Ja sam inače duboko ubijeđen da niko bolje od vas studenata ne zna koliko smo im mi profesori zaista posvećeni i koliko nam je stalo do vas, pa se mislim u tom smislu i ponašaju – što je i razumljivo.

### ***Šta biste poručili studentima koji su tek upisali naš Fakultet?***

Da uče i budu zainteresovani – radoznali i da se zabave jer svako doba u vašim životima je samo to jedno. Ne postoji ponovo. To, dakle, znači da se dobro organizuju i tada je sve dostupno: obogaćivanje znanjem i vještinama i lijepo provedeno vrijeme.

### ***Za kraj, imate li neku poruku za naše studente?***

Obrazujte se i stičite znanja i poslovne vještine. Uz to budite ljudi sa velikim “LJ”, to je način da budete srećni i da budu srećni ljudi oko vas.

***Pripremila  
Danijela Komnenović***

## SVEČANA DODJELA DIPLOMA

Na Fakultetu za menadžment održana je Svečana dodjela diploma devetoj generaciji studenata, 9. novembra 2018. godine.

Diplome je uručila dekan Fakulteta doc.dr Irena Bilafer zajedno sa profesorom doc.dr Nikšom Grgurevićem.

Samu svečanost je uveličao hor muzičke škole iz Herceg Novog, kojima se još jednom zahvaljujemo na upotunjenoj ceremoniji. Našim diplomcima želimo puno sreće i uspješnu karijeru.

Svim diplomiranim studentima našeg Fakulteta preporučujemo da postanu član Alumni asocijacije i na taj način se povezuju i komuniciraju sa ostalim studentima, kao i profesorima i potencijalnim poslodavcima.

**Link:** <https://www.fm-hn.com/alumni/>



## SARADNJA KK "PRIMORJE 1945" I FAKULTETA ZA MENADŽMENT

Fakultet za Menadžment i KK "Primorje 1945" su početkom studijske 2018/19 sklopili ugovor o saradnji, koji omogućava pogodnosti za košarkaše kluba u vidu rasporeda predavanja koji bi bio usklađen sa njihovim obavezama prema klubu, te posebnim terminima ispitnih rokova. Ovom saradnjom je podstaknuto sticanje akademskog obrazovanja paralelno sa sportskom karijerom i tako omogućeno ambicioznijim sportistima da se u toku sportske karijere obrazuju i profilišu u nekoj drugoj oblasti.



# DOGAĐAJI NA FAKULTETU STUDIJSKE 2018/19

## SVEČANA DODJELA DIPLOMA



## PREDAVANJA PUTEV VIDEO LINKA - "PRIMJERI USPJEŠNIH"

Fakultet za menadžment Herceg Novi je u okviru predavanja, a pod mentorstvom predmetnog nastavnika doc. dr. Nikše Grgurevića, organizovao gostujuća predavanja uspješnih menadžera putem video linka. Ovakva predavanja koja nose naziv "Primjeri uspješnih" će biti praksa i u budućnosti, a nakon teorijskog dijela predavanja studenti imaju mogućnost da postavljaju pitanja i komuniciraju sa uspješnim menadžerima iz različitih država.

Prvo predavanje je održano 10. novembra, a prvi gost bio je gospodin Krešimir Dvorski CEO (Career and Entrepreneurship Opportunities) kompanije Next Bike iz Zagreba.

Gospodin Dvorski nam je predstavio kompaniju koja ima najrasprostranjeniji sistem javnih bicikala u svijetu. Ideja je nastala kao posljedica problema koji muče građane svih gradova regiona: gužve u saobraćaju, visoka cijena goriva i javnog prevoza, parkiranje, zagađenje vazduha, te pojava viška kilograma zbog manjka vremena za brigu o zdravlju.

Na pitanje da li je bilo mnogo prepreka na njihovom putu ka uspjehu, gospodin Dvorski je odgovorio „Nije bilo lako izgraditi čitav ovaj sistem u regionu i nerijetko smo se susretali sa mnogim poteškoćama, međutim ukoliko vjerujete da je ono što radite ispravno i korisno za opšte dobro - uspjeh je neizostavan“.



## SARADNJA PVK JADRANA CARINE I FAKULTETA ZA MENADŽMENT HERCERG NOVI

Početkom studijske 2018/19 godine PVK Jadran Carine i Fakultet za menadžment potpisali su Ugovor o saradnji. Ono što se Ugovorom omogućava mladim vaterpolistima i plivačima jeste da studiraju po povoljnijim uslovima, usklađenim i prilagođenim treninzima i takmičenjima u odnosu na obaveze na Fakultetu.

S obzirom da je teško usaglasiti sve školske i sportske obaveze, Fakultet za menadžment će ubuduće za članove PVK Jadrana Carine imati više senzibiliteta i pažnje. Članovi kluba će imati drugačiji raspored od ostalih studenata, takođe će moći da prisustvuju predavanjima i da imaju ispite onda kada im to sportske obaveze dozvoljavaju. Ugovor o saradnji su potpisali direktor kluba Miloš Mračević i prodekan za nastavu prof.dr Ivo Županović.



## GOSTUJUĆE PREDAVANJE NIKOLA MILIĆ - "CASA DEL MARE"

U okviru predavanja iz predmeta Strateški menadžment turističke destinacije, 17. novembra 2018. godine, održano je gostujuće predavanje, gdje je gospodin Nikola Milić, vlasnik i direktor hotelske grupacije "Casa del Mare" (koja upravlja sa šest malih butik hotela na nivou turističkih destinacija Herceg Novi i Kotor), govorio o raznim segmentima menadžmenta i poslovanja kada su mali i butik hoteli u pitanju kao i o njihovoj povezanosti sa ostalim stejkholderima na nivou destinacije.

Gospodin Milić je predstavio kako su došli do ideje da otvore butik hotel, te kako su se kroz godine otvarale nove mogućnosti i ideje, upravljanja drugim hotelima i kreiranja brenda grupacije Casa del Mare.

Danas, ova grupacija broji šest hotela u Boki, a svoje menadžment znanje je „izvezla“ u Republiku Srpsku (BiH) prihvatajući upravljanje na svim organizacionim jedinicama Swisshion hotela u Trebinju. A u najavi je ulazak i na hrvatsko tržište sa brendom Casa del Mare.

Izlaganje je završio sa konstatacijom, da su gosti danas „profesionalni putnici“, veoma dobro informisani o destinacijama u kojima borave, tako da danas baviti se hotelijerstvom, a posebno u manjim objektima, je izuzetan izazov.



## GOSTUJUĆE PREDAVANJE RAJKO USKOKOVIĆ - "VALGO"

Još jedno gostujuće predavanje održano je 15.12.2018. godine u okviru nastave na predmetu Strateški menadžment turističke destinacije.

Predavač na ovom predavanju bio je mr Rajko Uskoković, predsjednik Udruženja francusko-crnogorskih preduzeća i direktora kompanije Valgo Montenegro, koja se bavi remedijacijom tla i odvoženjem taloga od pjeskarenja brodova.

Gospodin Uskoković je studente upoznao sa valorizacijom suprastrukture turističke destinacije na primjeru Brodogradilišta Bijela. Projekat čišćenja grita će trajati 21 mjesec, gdje će se 18 hektara zemlje uz more pretvoriti u potpuno čisto tlo - toliko čisto da će se na njemu moći uzgajati organski proizvodi.

Preduzeće Valgo Montenegro posjeduje sopstvenu laboratoriju, a u planu im je i skoro otvaranje fakulteta kako bi što prije osposobili više kadra u Crnoj Gori.

*Pripremila  
Bojana Klisura*

# INTERVJU SA HR MENADŽEROM HOTELA REGENT PORTO MONTENEGRO

Jedan od prestižnih destinacijskih kompleksa u Crnoj Gori jeste svakako Porto Montenegro u Tivtu. U okviru ovog kompleksa nalazi se renomirani luksuzni hotel Regent koji svojom arhitekturom, lokacijom i uslugom podiže standarde i privlači sofisticiranu i bogatu klijantelu, koji je i jedan od osnovnih ciljeva Strategije razvoja Crne Gore kada je u pitanju turizam.

Menadžer ljudskih resursa pomenutog hotela Žana Zeković, važi za profesionalnu i cijenjenu osobu koja je otvorena za bilo koji vid komunikacije i saradnje kada je u pitanju poslovanje hotela. U cijelosti vam prenosimo intervju.

***Koliko kompetentnog i specijalizovanog kadra (u oblasti ugostiteljstva) se može naći na našem tržištu rada, i kakvo je Vaše iskustvo kada je u pitanju regrutacija kadra za Vaš hotel?***

Broj kvalifikovanih kandidata na tržištu rada se svake godine značajno uvećava. Tome uveliko doprinosi potražnja izazvana otvaranjem novih hotela iz luksuznog segmenta. Ovo konkretno znači da se otvara više mogućnosti za obuku i razvoj kadra i da iz godine u godinu sve više mladih ljudi iz Crne Gore dobija priliku da prođe obuke neophodne za kvalitetno obavljanje poslova u hotelijerstvu i ugostiteljstvu. Ipak, ovo ne znači da tržište rada trenutno može u potpunosti da odgovori potrebama privrede jer je potražnja mnogo veća, što se posebno ogleda tokom ljetnje sezone kada su poslodavci primorani da traže i zapošljavaju kadar iz regiona.

Međutim, ovo nije samo situacija u Crnoj Gori ili regionu, ovo je globalni trend, i to je nešto na čemu zajednički moramo da radimo.



***Koji su to uslovi na koje Vi posebno obraćate pažnju pri selekciji?***

Kada su u pitanju uslovi koje mi postavljamo pred kandidate, zaista zavisi od pozicije. Kada zapošljavamo supervizore i menadžere, ili pak specijalizovana zanimanja, zahtijevamo odgovarajuće znanje i iskustvo iz hotela iste ili slične kategorije; ako je u pitanju kadar koji će raditi sa gostima očekujemo znanje stranih jezika, svakako od svih tražimo da imaju lijepe manire i da su otvoreni da uče.

***Koja zanimanja su, po Vašem mišljenju, deficitarna?***

Kada tražimo kadar sa iskustvom u luksuznim hotelima, naročito za pozicije u menadžmentu, slobodno mogu da kažem da su sva zanimanja deficitarna. Crna Gora ima malo tržište rada, a lokalne i regionalne obrazovne institucije za menadžment u turizmu, shodno mojim saznanjima, svojim programima predavanja ne podržavaju specijalizovane pozicije kao npr. Menadžera prihoda, te smo nekada primorani kadar tražiti daleko izvan granica regiona.

Ako govorimo o sezonskom zapošljavanju, najveći izazov je naći kadar za sektor Hrane i pića (konobari, bartenderi, kuvari), ali nerijetko bude jednak izazov naći osoblje za pomoćne poslove unutar istog sektora ili sektora Domaćinstva.





***Kakva je struktura Vaših zaposlenih? (Zbog sezonalnosti, tržišta i dr. koliko procentualno regrutujete ljude koji nisu sa naših prostora, koliko je procentualno kadar iz Boke Kotorske, stalno zaposleni i sezonski zaposleni).***

Prije sezone uvijek sebi postavimo cilj da pronademo što više kadra iz Crne Gore, kako bi pružili priliku mladim ljudima iz Crne Gore da se razvijaju u jednoj modernoj, internacionalnoj kompaniji, iz kog razloga proces regrutacije za sezonu počinje tokom prvih par mjeseci u godini. Kada iscrpimo te mogućnosti, počinjemo sa oglašavanjem van Crne Gore.

Interesantan podatak je da smo u avgustu 2018. imali zaposlene iz 15 država svijeta i sa pet kontinenata, što pruža našim zaposlenim priliku da unapređuju ne samo vještine vezane za njihovo zanimanje, već da bolje razumiju različitost kultura. Ja smatram da je to neprocjenjivo. Mladi ljudi se, većina „na pragu kuće“, kroz posao uče izvrsnosti u radu u jednoj multikulturalnoj sredini, te planiranju, strukturisanom radu i izvještavanju kao što je to slučaj bilo gdje na svijetu.

Tokom cijele godine zapošljavamo 125 - 130 zaposlenih, a tokom ljetnje sezone imamo preko 270 zaposlenih. Naša statistika tokom cijele godine pokazuje slične podatke, u prosjeku je 75% zaposlenih iz Crne Gore (od kojih je 30% sa područja Boke Kotorske), a 25% iz zemalja regiona i ostalih.

***Da li postoji mogućnost saradnje sa fakultetima na način da postoji mogućnost da regrutujete kadar sa fakulteta? Koji bi to uslovi bili?***

Mi već saradujemo sa nekim fakultetima, a cilj nam je da tu saradnju proširimo i produbimo. Uvijek se rado odazovemo na poziv fakulteta ili škole, kako bismo njihovim polaznicima približili našu kompaniju i način rada, kao i predstavili širok dijapazon zanimanja koji hotelska industrija nudi. Mi imamo najviše potrebe za hotelijerima i ugostiteljima, ali hoteli imaju i administraciju, prodaju i marketing, sektor finansija, sektor ljudskih resursa, službu tehničkog održavanja, itd. Ja očekujem da ćemo udruženim snagama uspjeti da animiramo što veći broj studenata za rad u hotelu.



***Sa kojim institucijama najčešće saradujete po pitanju regrutacije?***

Po pitanju regrutacije zaposlenih saradujemo sa agencijama za zapošljavanje u zemlji i inostranstvu, školama/fakultetima u zemlji i inostranstvu, Zavodom za zapošljavanje, itd. Ne želim naročito da izdvajam bilo koju instituciju, jer smo mi zaista otvoreni za saradnju sa svim institucijama koje se bave školskim i fakultetskim programima u domenu ugostiteljstva, hotelijerstva i kulinarstva.

***Da li ste zainteresovani za saradnju sa našim Fakultetom (u smislu gostujućih predavanja, volonterizma, praktične nastave i sl.)?***

Odgovor na ovo pitanje je zaista jednostavan – JESMO! Otvoreni smo za brojne vidove saradnje i bilo bi mi zadovoljstvo da napravimo plan aktivnosti u ovom smislu.

***Pripremila  
Dragana Savić***



# STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT U AMERICI

*Studenti Fakulteta za menadžment Herceg Novi Vasilije Marković, Marko Vojinović i Vuk Ognjenović posjetili su Ameriku preko programa Work and Travel. Ovom prilikom vam u cijelosti prenosimo priču studenta Vuka Ognjenovića*

Ovom pričom bih da vas upoznam sa Work and Travel programom koji je aktualna tema poslednjih godina. Tri godine zaredom sam bio član istog i konkretno moj primjer nosi najviše pozitivnih i lijepih komentara o samom programu.

Za program sam se odlučio 2015. godine u septembru i već od oktobra ozbiljno ušao u proces, pripremao dokumentaciju i završavao obaveze pred polazak, tako da nisam imao predputne probleme oko vize, karte, posla i slično. Moj posrednik je bila WAT Montenegro agencija iz Podgorice sa kojom sam imao lijepu saradnju sve tri godine. Svaka godina mi je suštinski bila slična jedna drugoj tako da ću sve sažeti u jednu priču. Živio sam u mjestu East Marion na Long Islandu (NY state) sa još 11 članova programa iz raznih evropskih i azijskih zemalja. Radio sam kao server u grčkom restoranu gdje sam zaista bio okružen divnim ljudima i gdje je vladala apsolutno porodična i prijateljska atmosfera.

Glavni motiv odlaska na program bilo mi je usavršavanje jezika, upoznavanje druge kulture i sticanje novih prijateljstava, tako da nisam previše radio i imao sam dosta slobodnog vremena koje sam pretežno provodio sa ukućanima u istraživanju svega lijepog što nude Long Island i New York City.



Živjeli smo nekih dva sata vožnje od Manhattan-a i sat vremena od Hamptons-a, tako da bi njih obično posjećivali za vrijeme slobodnih dana. Osoba koja je naš boravak konstantno činila zanimljivim jeste naš domaćin koji je nezvanično kordinisao naše slobodno vrijeme i kome smo svi jako zahvalni, Mike Hartofelis (vlasnik kuće u kojoj smo živjeli i suvlasnik restorana u kojem smo radili). U njegovoj režiji smo imali priliku da probamo jako zanimljive stvari kao sto su skydiving, jetski, off-road truck driving, let helikopterom iznad Menhetna, vožnja brodom oko Shelter Islanda i slično.

Što se posla tiče bio je dosta odgovoran i zahtijevao je dobro poznavanje jezika, ali je takođe bio jako zanimljiv i uglavnom lak. Radili smo smjene od nekih šest - sedam sati, šest dana sedmično. Bilo je moguće naći i drugi posao, za koji ja lično nisam bio pretjerano zainteresovan jer nisam htio da gubim vrijeme za druženje i boravak sa ostalim članovima programa koji su takođe bili jako zanimljivi ljudi, koji imaju svoje priče. Prvih mjesec dana boravka obično prođe u upoznavanju i adaptiranju na sredinu i ljude, a kasnije se iskristališu stvari i stvore se nova prijateljstva, veze, društva, grupe i tada počinje druženje, spajanje, pa i svade i nesuglasice.



Ta tri - četiri mjeseca prođu jako brzo i onda preostaje određeno vrijeme za putovanje. Ja sam za tri godine obišao "Boston (MA), New York (NY), Chicago (IL), Las Vegas (NV), Los Angeles (CA), New London (CT), Rhode Island (RI), Fort Lauderdale (FL) i Miami (FL)".

Teško bih mogao da izdvojim koji od njih je najbolji za posjetiti, ali ako bih morao da ih okarakterišem, onda bih rekao da je NY najimpresivniji, Chicago najljepši, a Las Vegas i Miami nude najbolji provod. Što se tiče kompletnog programa, ja sam bio apsolutno zadovoljan i preporučio bih ga svakome.

**Pripremio  
Vuk Ognjenović**



---

# STUDENTSKA PRAKSA

ISKUSTVO STUDENTA IVANE MIKIĆ

UPRAVA CARINA - DEBELI BRIJEG

---



*Stručna praksa, šta predstavlja i na koji je način vidimo?*

Studentska praksa za mene predstavlja važan alat za regrutaciju koji se može koristiti tokom cijele godine. Mogu se organizovati jesenje prakse, ljetnje prakse, prakse koje traju čitav semester, a sprovođenje tih programa stručne prakse omogućava vam da pronađete svoj poziv, da otkrijete šta je to što čime želite da se bavite. Sa druge strane poslodavac u vama može da prepozna budućeg radnika.

Samo obavljanje prakse omogućava vam da steknete praktično iskustvo, jer teorija predstavlja uopšteno znanje, dok vam praksa omogućava da spoznate svoje ambicije i da kroz posao stalno nadograđujete svoje znanje i stičete neka nova iskustva i spoznate neki novi životni put.

Završila sam osnovne studije na Fakultetu za menadžment u Herceg Novom, odsjek Porez, carine i osiguranje, a na istom sam nastavila i specijalističke studije, jer znanja i usavršavanja nikada nije dosta. Ono što mi je omogućio Fakultet na trećoj godini studija jeste upravo stručna praksa koju sam prethodno pomenula i o kojoj je ovdje i riječ.

Praksu sam obavljala u Upravi Carina na graničnom prelazu Debeli brijeg: Radno vrijeme na carini je u dvije smjene. Prva smjena počinje u 07 do 19h, a druga u 19 do 07h. Prva nedelja prakse je protekla u upoznavanju kolega, ali i bližem upoznavanju sa samom procedurom i zakonima. Posmatrali smo i učili praktični dio - način na koji carina funkcioniše. Vrlo brzo smo shvatili kompleksnost tog posla. Druga nedelja prakse postaje dinamična i jako zanimljiva. Do kraja prakse smo naučili kako se na carini vrši uvoz i izvoz robnog prometa, naplata PDV-a, ali i da postoji posebna garaža za pretres putničkih automobila, gdje su nas upoznali sa samom procedurom.

Mjesec dana je proteklo veoma brzo, a sa sobom sam ponijela jedno novo, za mene izuzetno značajno iskustvo.

Ako ste nekada pomislili da je posao carinika lak, da oni samo sjede i povremeno ponekog prekontrolišu u zabludi ste, niste zagreballi ispod površine. To je posao koji sa sobom nosi veliku odgovornost, a zahtjeva ogromno strpljenje, poznavanje zakona, pa i same psihologije. Carinici se svaki dan susreću sa najrazličitijim izazovima, koji ih uče kako da rješavaju probleme te kako da se vladaju u nekim kritičnim situacijama.

Hvala Upravi Carina - Debeli Brijeg što su svoje vrijeme izdvojili i za nas, prenijeli svoje znanje i iskustva kao i Fakultetu za menadžment koji nas uči pored opšte teorije i praktičnom radu.

**Pripremila  
Ivana Mikić**

# SAJAM U BUDVI POSJETILI STUDENTI FAKULTETA ZA MENADŽMENT HERCEG NOVI

Studenti Fakulteta za menadžment Herceg Novi su posjetili 19. Sajam biznisa i Budvanski bazar ženskog stvaralaštva koji se održavao od 26. do 27. oktobra 2018. godine.

Sajam biznisa je bio namijenjen promociji privrednih subjekata u oblasti poslovnih investicija i malih i srednjih preduzeća sa posebnim akcentom na žensko preduzetništvo. Crna Gora se opredjelila za put evropskih integracija i preduzima sve neophodne aktivnosti u cilju postizanja pune ravnopravnosti žena i muškaraca u društvu. Socijalnom politikom jačanja ekonomskog položaja žena kroz razvoj ženskog preduzetništva rješava se pitanje nezaposlenosti.

Na osnovu strategije razvoja ženskog preduzetništva u Crnoj Gori radi se na kreiranju povoljnog poslovnog ambijenta za razvoj ženskog preduzetništva, na boljem pristupu finansijama, obezbjeđenju potrebnih znanja i vještina, promociji, umrežavanju i zagovaranju interesa žena preduzetnica.

Na sajmu je bio veliki broj izlagača, i posjeta studenta je predstavljala jedinstvenu priliku da uspostave kontakte i razmjene iskustva. Učesnici sajma su studentima Fakulteta za menadžment rekli da im ovakva dešavanja omogućavaju razmjenu iskustava i predstavljaju satisfakciju za dalji rad. Nadaju se da će i dalje dobijati podršku države, te da će se u skorijoj budućnosti ovakve manifestacije češće dešavati.

*Pripremio  
Siniša Tomašević*



## Luka Draganić (Turizam i hotelijerstvo)



Fakultet za menadžment upisao sam 2014. godine sa željom da se bliže upoznam sa oblašću koja me je zanimala. Tokom tri godine studija stekao sam sveobuhvatno znanje iz oblasti turizma i hotelijerstva.

Trenutno radim u hotelu Palmon Bay&Spa u Igalu, na poziciji menadžera opštih poslova. Znanje koje sam stekao kroz teoriju i kroz samu praksu koju smo obavljali, iskoristio sam na najbolji mogući način i iskreno preporučujem naš Fakultet svim budućim studentima koji imaju želju i ambiciju za ovakvim pozivom. Moje iskustvo sa Fakultetom za menadžment bih u jednoj rečenici definisao, a to je proaktivan način predavanja i dostupnost profesora putem e-maila u svakom trenutku, što mnogo pomaže studentima.

Ono što bih savjetovao novim kolegama je da pohađaju predavanja kada god mogu, da rade seminarske, i što je najvažnije - DA IH OBAVEZNO BRANE PRED KOLEGAMA I PROFESOROM. Zašto baš ovo? Mislim da će se na taj način najbolje opustiti, najbolje naučiti da prezentuju ono što su napisali i što je najvažnije, steći samopouzdanje koje će im svakako trebati, kako danas kao studentima, tako sutra u nekoj organizaciji. Stalno ulažite u sebe, usavršavajte se u vještinama koje vam najbolje odgovaraju, uvijek dajte najbolje od sebe i taj trud će vam se isplatiti i izdvojiti vas od drugih.

Drage kolege akademci, sve je u životu stvar dobrog izbora. Iz mog ličnog iskustva, Fakultet za menadžment Herceg Novi to zaista jeste. Na vama je da nađete svoj.



# FAKULTET ZA MENADŽMENT HERCEG NOVI



WWW.FM-HN.COM • 031/332-900 • ZEMUNSKA 143, MELJINE  
• STUDENTSKI ČASOPIS "MENADŽER" •



INSPIRISANI  
ZNANJEM I  
INOVACIJOM